

Hiv i 25 år

I dette nummer av Tidsskriftet markerer vi med en lang rekke artikler at det er 25 år siden de første rapportene om hiv/aids dukket opp. Disse årene har vært preget av både medisinske seire og av skuffelser, av ny innsikt og av erkjennelser om medisinsens begrensninger. Hiv/aids har vært og er en forskningsmessig, medisinsk, økonomisk og politisk utfordring.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske lægeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo
www.tidsskriftet.no

Redaktør

Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Michael Bretthauer
Jan C. Frich
Petter Jensen Gjersvik
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Elisabeth Swensen
Kjetil Søreide
Torgeir Bruun Wyller
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Steinar Solberg (leder)
Per Brodal
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Guri Rørtveit
Baard-Christian Schem
Terje Vigen
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
tidsskriftet@legeforeningen.no

Redaksjonssjef

Anne Ringnes

Produksjonssjef

Berit Seljebotn

Manuskriptredaktører

Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raïda Ødegaard

Bilredaktør

Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer

Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen

Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Hans Petter Fosseng
Eline Feiring
Gro Rabben
nettredaksjonen@legeforeningen.no

Prosjektutvikler

Frauke Becher

Markedsavdelingen

Markedssjef Maud P. Kaino
Telefon 23 10 90 95
maud.kaino@legeforeningen.no

Stillings-, kurs-, møte- og spesialistannonser
Markedssekretær Anne-Britt Dahl
Telefon 23 10 90 94
Telefaks 23 10 90 90
marked@legeforeningen.no

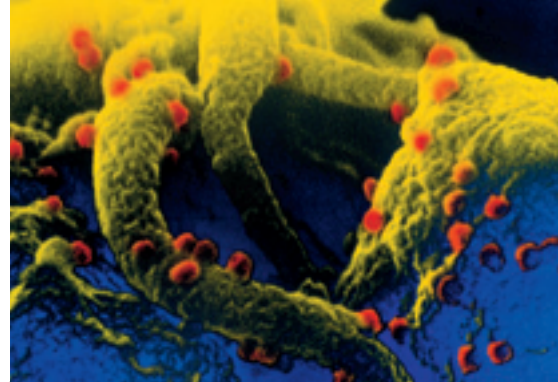

Foto © CDC/Science Source/GV-Press

Gjemselstaktikk

Siden hivepidemiens start har viruset rammet over 65 millioner mennesker – mer enn 25 millioner er døde. Den dominerende spredningsmåten er seksuelt overført smitte. Viruset tas opp av dendritiske celler, CD4-positive T-hjelpelymfocytter og makrofager i slimhinnene og fraktes til lymfoïd vev, der nye T-hjelpelymfocytter infiseres. Infeksjon av en lymfocytt kan føre til at hiv overtar cellens biokjemiske maskineri med det formål å reprodusere seg selv. Forsidebildet viser en slik infisert T-hjelpelymfocytt (gul farge) som produserer nye viruspartikler (rød farge) ved knoppsskyting gjennom cellemembranen, med påfølgende avsnøring slik at viruspartiklene blir frigjort.

En gradvis destruksjon av kroppens T-hjelpelymfocytter er et sentralt trekk hos pasienter med hivinfeksjon. Samtidig er det en kronisk immunaktivering. Alt dette fører til en tiltakende cellulær immunsvikt, noe som bl.a. disponerer for en rekke opportunistiske infeksjoner.

Hiv kan unngå kroppens immunsvik på ulike måter. I stedet for danning av nye virus i en infisert celle kan hiv inkorporere sitt genom i cellens DNA. Dermed kan viruset «gjemme seg», for så senere å bli reaktivert. Mennesket har også et særskilt forsvar mot retrovirus, men uheldigvis for oss koder hiv for et protein som slår ut dette forsvaret. Videre er det vist at hiv kan hemme cellenes evne til å bryte ned virus-RNA ved såkalt RNA-interferens. Nobelprisen i medisin eller fysiologi for 2006 ble for øvrig tildelt Andrew Z. Fire og Craig C. Mello nettopp for arbeidet med RNA-interferens!

Forståelsen av interaksjonen mellom virus og vertsorganisme er av sentral betydning for å kunne utvikle vaksiner og nye medikamenter mot hiv.

Fredrik Müller

fredrik.muller@medisin.uio.no
Rikshospitalet-Radiumhospitalet

Lever manus på Internett
www.manusnett.no